

[Landbrugsministeren.]

skal forhandle med, vi kan ikke gaa bag om ham og forhandle med andre. Og her har vi det ejendommelige Forhold, som man ikke vil træffe i ret mange Statsinstitutioner, at det er ikke Ministeriet, som udnævner Direktøren — formelt ganske vist, men jeg tror, at Lærerne ved Landbohøjskolen vilde føle sig meget krænkede, og ikke uden Berettigelse, hvis Ministeriet udnævnte en anden Mand end den, de ønskede.

Naar det ærede Medlem Hr. Ulrich udtalte, at uden Tilslutning fra Lærernes Side burde man ikke tænke sig at foretage noget saadant, vil jeg sige, at jeg vilde i allerhøjeste Grad have sat Pris paa, at Lærerne havde forstaaet deres egen og Skolens sande Interesse lidt bedre, end de har gjort det. Men det, at de har taget den Stilling, de har taget her, er mig et Vidnesbyrd om, at selv Videnskabsmænd er i visse Henseender ikke bedre end vi andre. Naar det gælder om at værne en Indflydelse, de mener de har, som de i Virkeligheden ikke har faaet, men maaske paa et vist Omraade burde have, saa er de ganske som alle andre Mennesker. Og den Udtalelse, det ærede Medlem Hr. Orla-Jensen som Repræsentant for Lærerne fremsatte nu, er i Virkeligheden et Udtryk for det samme.

Det ærede Medlem Hr. Orla-Jensen gik dog ikke saa vidt som det ærede Medlem Hr. Ulrich, der sagde, at dette var en Haan mod Lærerne. Det forekommer mig, at det er ejendommeligt for en Folketingsmand at sige noget saadant. Det ærede Medlem maa vel ogsaa mene, at det vilde være rigtigt, om Lærerne ved vore Latin-skoler valgte Rektoren, der har den økonomiske Ledelse, og at man i det hele taget gik den Vej ved vort Skolevæsen Landet over, at det var Lærerne, der valgte Ledelsen. Jeg maa mene, at der ikke kan være Mening i at bruge et saa stærkt Udtryk som „en Haan mod Lærerne“ om det, her er Tale om.

Jeg gør opmærksom paa — og det er et principielt Spørgsmaal —, at det er noget ganske usædvanligt, vi er ved at glide ind i her. Det staar ingen Steder skrevet, at Lærerne overhovedet skal bestemme, hvem der skal være Direktør. Reelt bør det være saaledes, at de vælger Skolens Leder, men at det saa skal betyde, at han ogsaa er den, der leder Skolen økonomisk, det har man ikke tænkt sig, og jeg synes egentlig talt, at Grundene for et Forslag som dette er meget nærliggende.

Naar det ærede Medlem sagde, at det var

et Forslag, der helt omkalfatrede Landbohøjskolen, er det jo en kolossal Overdrivelse, for det eneste, der sker her, er, at vi beholder de samme to Embedsmænd, vi har i Øjeblikket, de samme to Stillinger i hvert Fald, og saa dette, at en af Ministeriet udnævnt Mand er den, som Ministeriet forhandler med om økonomiske Spørgsmaal. Rektor staar jo lige saa selvstændigt med Hensyn til Undervisningen og med Hensyn til Skolens Repræsentation udadtil, som han altid har staaet. Der vil slet ikke ske noget i Retning af Omkalfatring. Men det er jo beklageligt, at Lærerne selv har set saadant paa det, at det var noget, de for deres Vedkommende ikke kunde gaa med til.

Efter min Mening ligger Forholdet saaledes, at enten bør Lærerne ikke spørges ved Direktørvalg — og det vilde jeg finde i høj Grad uheldigt, hvis man vil beholde Direktørens Stilling, som den er nu, idet Lærerne, som jeg har sagt, bør vælge den egentlige Leder af Skolens Virksomhed —, eller ogsaa bør der ske en Adskillelse som den, der her er foreslaaet. Derfor glæder det mig, at der er saa stort et Flertal her i Tinget, der slutter sig hertil. Det havde jeg jo forvisset mig om i Forvejen, idet jeg har drøftet Spørgsmaalet gentagne Gange med Finansudvalget.

Naar det ærede Medlem Hr. Orla-Jensen nævnte, at en Administrator kunde jo ingen Indflydelse faa, for alt var i Forvejen fastsat paa Finansloven, saa maa han vel mene, at en Direktør har heller ingen Indflydelse, men saa ved jeg ærlig talt ikke, hvem der har Indflydelsen. Nu kan vi nok sige, at vi, Ministre og Rigsdag tilsammen, fastlægger det paa Finansloven, men saa indbildske er vi vel ikke, at vi tror, at vi sidder og gennemgaar alt og kan gennemgaa det og vurdere det. Selvfølgelig er det den Mand, der staar som Leder af Virksomheden, der over og kan øve Hovedindflydelsen, og det er den Mand, Ministeriet maa forlade sig paa. Og hvis vi ønsker at gennemføre en økonomisk Ledelse i saadanne Statsvirksomheder, saa er det baade ved Budgettes Planlægning og ved det daglige Tilsyn og det Kendskab, Lederen derigennem opnaar, at man kan gennemføre Besparelser og gennemføre Ændringer i Budgettet, og det er ganske rigtigt, at der skal det først og fremmest ske.

Men det kræver jo saa ogsaa, at man har en Mand, der har Interesse for Økonomi og har administrative Evner, og som det er nævnt her, saa er det i høj Grad tvivlsomt, om man, naar man først skal til at finde en fremragende Lærer og Videnskabs-